

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 441-6501

Ügyszám: FRP/608/2012/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

107/2013. (IV. 10.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **panaszos**¹2012. július 18-án előterjesztett **panasza alapján indult eljárását** a 2013. április 10-én – dr. Kádár András Kristóf testületi tag távollétében – megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

m e g s z ü n t e t i .

A vizsgált ügyben egyrészt alapjogot sértő intézkedésre nem került sor, mivel az alapjog korlátozása jogszerűen történt, másrészt alapjogot sértő intézkedés nem állapítható meg. A Testület – figyelemmel a panaszosnak az áttétel ellen előzetesen bejelentett tiltakozására – az eljárás megszüntetéséről döntött.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

1) A panaszos 2012. július 18-án, elektronikus úton terjesztette elő panaszbeadványát, amelyben egy vele szemben 2012. július 11-én foganatosított rendőri intézkedést kifogásolt. A panaszos a történetek előzményeként előadta, hogy birtokában van egy „Claas Europa” típusú kombájn, melynek vágóasztal mérete 2,10 méter. A kombájn korábban a panaszos édesapjáié volt, aki régebben elhunyt. A panaszos öccse szeretné a mezőgazdasági gépet megszerezni, ezért a panaszos elmondása szerint kreált egy adásvételi szerződést, melyben rögzítették, hogy ő egy magánszemélytől megvásárol 1 db „Claas Europa” kombájnt, melynek vágóasztala 2,00. A panaszos utalt rá, hogy ez a szerződés „rendőri tanácsra készült”. A panaszossal szemben testvére a bíróságon pert indított. Első fokon az a döntés született, hogy a panaszosnak az ingóságot ki kell adnia, annak ellenére, hogy a döntés alapjául szolgáló tényállás máig erősen tisztázatlan. A panaszos egyebek mellett megjegyezte, hogy a szerződés legalább ötféle tollal íródott – annak ellenére azonban, hogy ez az eljáró bírónak is feltűnt, a panaszos számára kedvezőtlen döntést hozott. A panaszos az ítéletet

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

vitatta, és azzal szemben fellebbezett is, tehát az ügyben a panasztétel időpontjában nem volt jogerős döntés.

A panaszos a kombájnt szerette volna használni, ezért azt az aratás helyszínére szerette volna szállíttatni. Amikor a panaszos a kombájnt a szállítóeszközre fel kívánta helyezni, megjelent öccsének felesége. A nő mindenféle meghatalmazás nélkül kihívta a rendőrséget, követelve a szállítás megakadályozását. A helyszínre kivonult három rendőr, akiknek a panaszos sógornője bemutatta a már hivatkozott adásvételi szerződést, valamint az elsőfokú bírósági döntést, melynek elolvasása után a rendőrök a panaszost arra utasították, hogy a kombájnt vegye le a szállítójárműről és vigye vissza udvarába. Ezzel a panaszos nem értett egyet, ezért kérte a rendőröket, mondják meg, milyen törvényhely tiltja azt, hogy a kombájnt használja. Ilyen jogszabályhelyet a rendőrök hosszas telefonálás után sem tudtak mutatni, ezért a helyszínre hívták felettesüket. A rendőrök felettese szintén elolvasta a panaszos sógornője által felmutatott iratokat, és azok áttanulmányozását követően ő is közölte, hogy a panaszosnak le kell vennie a kombájnt a szállítóeszköztől. A panaszos a rendőrök felettesének tudomására hozta, hogy a birtokában lévő kombajn vágóasztalának mérete nem egyezik meg a szerződésben lévő kombajn vágóasztalának méretével. Mivel a panaszos a kapott utasítással továbbra sem értett egyet, ismételten megkérdezte, milyen törvényhely alapján korlátozzák a birtokolt dolog használatát. Választ azonban ez alkalommal sem kapott – a rendőrök további fél órán keresztül telefonáltak, majd felettesük közölte, hogy a legjobb mégis az lesz, ha leveszi a kombájnt és visszaviszi udvarába. A rendőrök a panaszosnak az ingóság kiadására vonatkozó végrehajtási intézkedés jogosult szabályozását mondták el. A panaszos jelezte, hogy az elhangzottak nem a jelenlegi helyzetre vonatkoznak és olyan jogerős döntés, amely őt az ingóság használatában korlátozná, nem született, azonban a kombájnt végül le kellett vennie a szállítóeszköztől. A panaszos kérte a rendőri intézkedés jogszerűségének vizsgálatát.

2012. július 19-én a panaszos aláírt panaszbeadványát is eljuttatta a Testület részére.

2) 2012. július 30-án kelt levelében az előadó testületi tag a panaszost beadványának pontosítására hívta fel, és egyúttal kérte, hogy a panaszbeadványban említett, de csatolni elmulasztott mellékleteket szíveskedjen eljuttatni a Testület részére.

A panaszos 2012. augusztus 6-án, elektronikus levélben válaszolt az előadó testületi tag levelére. Beadványában a panaszos kiemelte, hogy a kikerülő rendőröknek többször is elmondta: az ügyben jelenleg még nincs jogerős döntés, mivel az első fokon meghozott döntéssel szemben fellebbezéssel élt, melyet még nem bíráltak el. Mindez a rendőröket különösebben nem foglalkoztatta, csak azt hajtogatták, hogy a panaszos vegye le a kombájnt és vigye vissza udvarába. A panaszos utalt rá, hogy telefonálni sem akarták engedni, és szinte úgy kezelték, mint egy bűnözőt.

A rendőrök helyszínre érkezett felettesének a panaszos az elhangzottakat szintén megismételte, mire ő visszaült az autójába, és nagyjából félórányi telefonálás után közölte a panaszossal, hogy felhívott egy ügyvédet (az nem mondta, pontosan kit), akivel arra az álláspontra jutottak, hogy a gépet a panaszos vegye le és vigye vissza udvarába. A panaszos külön is megkérdezte, hogy mi indokolja döntését, és a magyarázatra reagálva közölte, hogy a végrehajtási törvény ingókiadás rendőri közreműködéssel része nem erre a szituációra vonatkozik, mivel nincs jogerős döntés és az ügyben végrehajtási eljárás nem folyik.

Panasz-kiegészítéséhez a panaszos a következő mellékleteket csatolta.

a) A panaszos megküldte az M. Városi Bíróság ügyében 2012. május 2-án kelt ítéletét. Az ingó kiadása iránt indított perben a bíróság kötelezte a panaszost, mint alperest, hogy egyéb ingóságok mellett a kombájnt adja ki a felperesnek. Az ítélethez fűzött tájékoztatás szerint az ítélet kézhezvételétől számított 15 napon belül az M. Városi Bíróságon nyújtható be fellebbezés, a K. városi Törvényszékhez címezve.

Az ítélet indokolása szerint az I. r. felperes (a panaszos testvére) és az alperes (a panaszos) testvérek, akik édesapjuk halálát követően a hagyatéki eljárásban osztályos egyezségeket kötöttek. Az I. rendű felperes a szüleivel közösen gazdálkodva mezőgazdasággal foglalkozott; az ehhez a tevékenységhez használt mezőgazdasági gépeket, eszközöket, továbbá ipari és kéziszerszámokat édesapja halála után is az alperes által örökölt lakóházas ingatlanon tárolta. Az alperes az ingatlan birtokba vételét követően annak udvarát lezárta, így az I. r. felperes a gépek és szerszámok birtokából kiesett. Keresetükben a felperesek kérték, hogy a bíróság kötelezze az alperest az ingóságok kiadására. Az I. r. felperes állította, hogy az általa követelt ingóságok – egyebek mellett a kombájn – tulajdonában állnak, és előadta, hogy a megkötött osztályos egyezségben az alperes által örökölt ingatlanok lényegesen nagyobb értékét azzal kompenzálták, hogy az ingóságokat ő örököli. Mindezt a felek az írásba foglalt osztályos egyezségben nem szerepeltették, és az ingóságok a hagyatéki részét sem képezték. Az alperes állította, hogy az udvarban nem áll a keresetlevélben írt jellemzőknek megfelelő kombájn, amelyik pedig az udvarban áll, azt a néhai örökgyógy vásárolta. Érdemi ellenkérelmének ezen túlmenő részletes indokait az alperes határidőben nem fejtette ki.

A perben bizonyítást nyert, hogy a követelt eszközöket az I. rendű felperes szüleivel közös gazdálkodás során használta, az alperes pedig saját előadása szerint sem használta azokat sohasem. Nyilvánvaló volt továbbá, hogy aránytalan különbség mutatkozott az I. r. felperes és az alperes által örökölt vagyontárgyak értékében, a felek viszonyából pedig arra következtetni, hogy az I. r. felperest az egyezség megkötésekor az ajándékozás szándéka vezette volna, nem lehetett. Mindezek alapján a bíróság életszerűnek találta az I. r. felperes azon előadását, mely szerint az örökrészek értékének különbségét az amúgy is általa használt és legalább részben a tulajdonában álló ingóságok értékének beszámításával kompenzálták.

A bíróság a kombájnt illetően végül tanúvallomások alapján állapította meg, hogy azt az I. r. felperes vásárolta, és a szerződés legalábbis szóban érvényesen létrejött. A bíróság az alperes a kombájn vágószélességére alapított ellenkérelmével érdemben nem foglalkozott, mert úgy találta, hogy az ellenkérelem e részének komolysága és a nyilatkozat jóhiszeműsége erősen kétséges.

A fentiek szerint a bíróság az alapos kereseti kérelmeknek megfelelően kötelezte az alperest a követelt ingóságok kiadására és a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 78. § (1) bekezdése alapján a felpereseknek a lerótt eljárási illetékekben és a jogi képviselőjükkel felmerült ügyvédi munkadíjban megtestesülő perköltségei megfizetésére.

b) A panaszos csatolt továbbá egy 1994. április 20-án kelt adásvételi szerződést, melyben egy „Claas Európa” típusú, 2 méteres vágóasztalú kombájn vevőjeként testvére szerepel.

3) 2012. augusztus 12-én a panaszos e-mailben küldte el a Testületnek 2012. május 31-én kelt, az M. Városi Bíróság részére címzett fellebbezését. A mellékelt tértivevény tanúsága szerint a panaszos fellebbezését ajánlott levélként adta postára, 2012. június 1-jén.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult a rendőrséghez. A rendelkezésre bocsátott dokumentumokból az alábbiak állapíthatók meg.

1) 2012. október 4-én kelt jelentésében az M. városi Rendőrkapitányság vezetője az ORFK Ellenőrzési Szolgálat vezetőjének kifejtette, hogy 2012. július 11-én 10 óra 40 perc körüli időben a panaszossal szemben az M. városi Rendőrkapitányság Közrendvédelmi és Közlekedésrendészeti Osztály Közrendvédelmi Alosztály beosztottjai intézkedtek. Az intézkedés kezdeményezésére azért került sor, mert az intézkedés napján 10 óra 19 perckor F. T.-né M. községbeli lakos telefonon bejelentést tett az M. városi Rendőrkapitányság ügyeletére, azzal a tartalommal, hogy a K. község, Sz. u. 3. szám alatt található ingatlanból a panaszos el kívánja szállítani az F. T., M. községi lakos tulajdonában lévő kombájnt, amelyhez – a bejelentő elmondása szerint – a tulajdonos nem járult hozzá. A bejelentésről készült hangfelvételt a rendőrkapitányság a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 42. § (7) bekezdésének a) pontja alapján törölte, ezért már nem bocsátható a Testület rendelkezésére.

2) Az M. községi Rendőrkapitányság r. őrmestere 2012. július 11-én jelentésben számolt be arról, hogy szolgálata teljesítése során az M. városi Rendőrkapitányság ügyeletese utasította, hogy vonuljon a K. község, Sz. utca 3 szám elé. A megadott címről F. T.-né bejelentést tett, hogy férje testvére engedély nélkül el akar vinni onnan egy kombájnt, amely férje tulajdonát képezi.

A r. őrmester 10 óra 40 perckor érkezett a helyszínre, ahol a bejelentő várta. F. T.-né elmondta, hogy a K. község, Sz. u. 3. szám alatti ingatlan valóban a panaszos tulajdonában áll, de az ingatlan udvarán található kombájn a férjéé. Férje tulajdonjogát a bejelentő egy adásvételi szerződéssel támasztotta alá, amelyen férje szerepelt vevőként. A bejelentő elmondta továbbá, hogy a panaszosnak nem adtak engedélyt a kombájn elszállítására, ő azonban ezt ennek ellenére is megkísérelte. A bejelentő egy bírósági végzést is felmutatott, amely a jelentés szerint „egy vagyongegosztásról szól, mivel a felek édesapja elhunyt”. A jelentés rögzíti, hogy a végzés kapcsán már a helyszínen kiderült, hogy még nem emelkedett jogerőre, azonban az irat tartalma szerint a kombájn a panaszos testvéreinek tulajdonát képezi. A panaszos testvére az intézkedés idején dolgozott, ezért nem volt jelen.

A r. őrmester a helyszínen meghallgatta a panaszost, aki elmondta, hogy úgy gondolja, a kombájn is az ő tulajdonát képezi, ezért szeretné elvinni azt. A panaszos előadta továbbá, hogy véleménye szerint a bemutatott adásvételi szerződés hamis, és nem is az udvarán található kombájn képezi annak tárgyát. A r. őrmester kérdésére a panaszos elmondta, hogy aratni szeretnének, ezért akarja elvinni a kombájnt, tulajdonjoga kapcsán pedig közölte, hogy azt nem tudja igazolni. A panaszos említette, hogy a jelentéshez is csatolt (a jelentésben a korábbiakban végzésként hivatkozott) ítélet ellen fellebbezését benyújtotta. A jelentés szerint a helyszínen szóba került a szerződésben szereplő, és a panaszos birtokában lévő kombájn vágóasztalának méretei között mutatkozó különbség.

A r. őrmester és társa a panaszossal közölte, hogy a kombájnt nem viheti el, mivel annak tulajdonjogát nem tudja igazolni, és azt sem tudja megcáfolni, hogy az nem az adásvételi szerződésben, illetve a bírósági ítéletben szereplő, testvéreinek odaitélt kombájn lenne. A

rendőrök által előadottakat a helyszínen időközben megérkezett alosztályvezető r. főhadnagy is megerősítette. A panaszos és segítői a rendőrök jelenlétében levették a kombájnt tehergépjárművükről, és visszavitték az ingatlan területére. A panaszost a rendőrök tájékoztatták, hogy ha a kombájnt mégis elvinné, azzal sikkasztás bűncselekményét követné el, és megkérték, hogy ezen cselekményétől tartózkodjon. A panaszost és társait a r. őrmester panasztételi lehetőségeikről felvilágosította.

3) 2012. szeptember 26-án, az intézkedés foganatosításában szintén részt vevő r. törzsőrmester a fenti jelentést kiegészítve elmondta, hogy a panaszost a helyszínen meghallgatása előtt igazoltatták is. Tekintettel arra, hogy a panaszos utalt rá, hogy véleménye szerint a sógornője által bemutatott adásvételi szerződés hamisított, a panaszost arról is tájékoztatták, hogy ennek megállapítását egy másik eljárás keretein belül kell kezdeményeznie. A panaszos utalt arra, hogy a bíróság ítéletét megfellebbezte, de a fellebbezés tényéről iratot átadni a helyszínen nem tudott. A panaszos az intézkedés során megkérdezte, hogy telefonálhat-e, amit a r. törzsőrmester számára a helyszínen lehetővé tett. A panaszos ingatlana udvarából a hívást lebonyolította.

A r. törzsőrmester elmondta, hogy a panaszossal közölte: az adásvételi szerződésből, illetve a még jogerőre nem emelkedett bírósági határozatból az állapítható meg, hogy a kombájn a panaszos testvéreinek tulajdonát képezi. Mivel ennek ellenkezőjét a panaszos okirattal nem tudta bizonyítani, megkérték, hogy a kombájnt szíveskedjen udvarába visszavinni. A r. törzsőrmester a Testületet tájékoztatta továbbá, hogy a helyszínen arról nem volt tudomása, hogy a mezőgazdasági gép zár alá lenne véve.

Az iratokhoz csatoltan a Testülethez érkezett továbbá a jelen állásfoglalás I. részében már ismertetett bírósági ítélet, az adásvételi szerződés, valamint 15 darab, a kombájnról készített fekete-fehér fényképfelvétel is.

III.

A Testület álláspontja szerint a rendőri fellépés érintette a panaszosnak Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) XIII. cikk (1) bekezdésében biztosított tulajdonhoz való jogát, valamint XXIV. cikk (1) bekezdésében biztosított tisztességes eljáráshoz fűződő jogát – az alábbiak szerint.

1) Mivel a panaszos sérelmezte, hogy sógornője anélkül, hogy bármiféle meghatalmazással rendelkezett volna, értesítette a rendőrséget, a Testület elsőként azt vizsgálta, keletkezett-e intézkedési kötelezettsége a rendőrségnek a bejelentés nyomán.

Az Rtv. 13. §-a a következőképpen rendelkezik. A rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van [(1)]. Ugyanezen szakasz (2) bekezdése szerint a rendőr köteles a törvény rendelkezéseinek megfelelően, részrehajlás nélkül intézkedni.

Tekintettel arra, hogy a rendőrök és a panaszos egyezős módon rögzítették, hogy a rendőröket a panaszos sógornője hívta a helyszínre, a bejelentés tényét a Testület tényként kezelte. A bejelentésről készített hangfelvételt az érintett rendőrkapitányságnak nem állt módjában a Testület rendelkezésére bocsátani, azonban a jelentések rögzítették, hogy a panaszos testvérének felesége az intézkedés napján 10 óra 19 perc körüli időben azzal hívta fel az érintett rendőrkapitányság ügyeletét, hogy a panaszos otthonából el kívánja szállítani az F. T., M. községi lakos tulajdonában lévő kombájnt, amelyhez a tulajdonos nem járult hozzá.

Az Rtv. idézett 13. §-a általánosságban rögzíti a rendőrség intézkedési kötelezettségét: a rendőr – amennyiben a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak, mindenképpen köteles jogkörében eljárva intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni. A fenti jogszabályi rendelkezés nem tartalmaz megszorítást arra nézve, hogy ki hozhat intézkedési kötelezettséget keletkeztető információt a rendőrség tudomására – tehát erre bárki jogosult, akár rendelkezik az ügyben való érintettségét igazoló meghatalmazással, akár nem.

A bejelentés tartalmát illetően a panaszos előadása a rendőri jelentések tartalmát lényegében nem cáfolja: a panaszos egy vitás tulajdoni helyzetű mezőgazdasági eszközt kívánt elszállítani, sógornője pedig kétségbe vonta ennek jogszerűségét. Mivel a panaszos sógornője a rendőrséget arról tájékoztatta, hogy a panaszos egy kombájnt a tulajdonos jóváhagyása nélkül kíván elszállítani, illetve használni, a Testület álláspontja szerint a rendőrség helyesen értékelte az elhangzottakat a közrendet veszélyeztető körülményre utaló bejelentésnek.

A Testület megállapította, hogy a bejelentés megalapozta a rendőrség intézkedési kötelezettségét, tehát a rendőrség jogszerűen járt el, amikor a bejelentés nyomán a helyszínen a tényállás felderítése érdekében megjelent.

2) A panaszos véleménye szerint a rendőrök jogszerűtlenül utasították arra, hogy a kombájnt vegye le a szállítójárműről és vigye vissza udvarába.

Az Rtv. 2. §-ának (1) bekezdése kimondja, hogy a rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyonbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulónak. A rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait.

Az Rtv. 24. §-ának (1) bekezdése szerint a rendőr köteles a feladatkörébe tartozó segítséget, illetőleg a hozzáfordulónak a tőle elvárható felvilágosítást megadni. Ugyanezen szakasz (2) bekezdése szerint továbbá a magánérdekek védelme e törvény alapján csak akkor tartozik a rendőrség hatáskörébe, ha a törvényes védelem az adott körülmények között más módon nem biztosítható, vagy ha a rendőri segítség nélkül a jog érvényesíthetősége meghiúsulna vagy számottevően megnehezülne.

A kérdés, melyet a Testületnek vizsgálnia kell, az, hogy elvárható-e a rendőrségtől, hogy egy polgári jogvita részleteiről tájékozódva mintegy a helyszínen „tegyen igazságot” a felek között, és intézkedjen az általa jogszerűnek vélt állapot védelme érdekében.

A Testületre vonatkozó hatásköri rendelkezések értelmében le kell szögezni, hogy a Testület nem jogosult polgári jogi minősítés szempontjából állást foglalni az ügyben, mivel ez az erre

hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bíróság feladata. Az intézkedések alapjául szolgáló cselekményeket a Testület pusztán abból a szempontból vizsgálja, vizsgálhatja, hogy a rendőrség által fogantatosított intézkedés mennyiben tekinthető helytállónak az adott helyzetben.

Az Rtv. 1. §-ának (1) bekezdése szerint a rendőrség feladata az Alaptörvényben meghatározott feladatok mellett a határforgalom ellenőrzése, a terrorizmus elleni közdelem, és az Rtv.-ben meghatározott bűnmegelőzési, bűnfelderítési célú ellenőrzés.

A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) kommentárja rámutat, hogy a rendőrség közigazgatási szervekkel való együttműködését szintén az Rtv. rendelkezései alapozzák meg.

Az Rtv. 2. § (2) bekezdésének a) és b) pontja alapján a rendőrség, feladatának ellátása során együttműködik az állami és helyi önkormányzati szervekkel, a társadalmi és a gazdálkodó szervezetekkel, az állampolgárokkal és azok közösségeivel, valamint segítséget nyújt – a jogszabályban meghatározott esetben – az állami és a helyi önkormányzati szervek hivatalos eljárásának zavartalan lefolytatásához. A fentiekből kitűnik, hogy a rendőrség az állami szervek munkáját támogatja, azonban egyáltalán nem arra hivatott, hogy ezen szervek hatáskörét elvonva, döntéseket hozzon és azok kikényszerítéséről nyomban saját maga gondoskodjék. A rendőrség ilyen jellegű közreműködése alapjául hatósági határozat szolgálhat.

A Testület a kérdést megvizsgálva arra a meggyőződésre jutott, hogy a rendőrség részéről egyáltalán nem várható el, hogy a felek polgári jogi jogvitájában a helyszínen döntést hozzon. Az ilyen jellegű tevékenység a rendőrség jogszabályokban meghatározott feladatától idegen, a rendőrség nem ezen tevékenység ellátására hivatott. Egy a helyszínen intézkedő járőr sem a kellő eszközöknek, sem pedig a szükséges információknak nincs birtokában – intézkedési kötelezettsége arra korlátozódik, hogy a helyszínt felmérve állást foglaljon abban a kérdésben, hogy fennáll-e olyan, a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető körülmény, amely miatt egyéb rendőri intézkedések fogantatosítása indokolt.

A Testület szerint – függetlenül attól a kérdéstől, hogy valójában kit illet meg a tulajdonjog – a helyszínen tapasztalható körülmények egyértelműen arra utaltak, hogy a kombájn tulajdonosa a panaszos testvére. A panaszos és a rendőrök egyező előadása szerint a panaszos sógornője a helyszínen olyan okiratokat (adásvételi szerződést és bírósági ítéletet) mutatott be, amelyek a panaszos testvérenek tulajdonjogát valószínűsítették. Beadványában a panaszos hosszasan részletezte a kombájnra szóló adásvételi szerződés hamis voltára utaló körülményeket, és vitatta a meghozott I. fokú ítélet helyességét, testvérével fennálló jogvitájának részleteit pedig a rendőrök előtt is feltárta. A Testület határozott álláspontja szerint ugyanakkor a helyszínen megjelent rendőröktől nem volt elvárható, hogy az adásvételi szerződés érvényességének, és a bírósági ítélet jogerejének vizsgálatába bocsátkozzanak. A rendőrök a panaszostól olyan okiratot kértek, amely alkalmas annak bizonyítására, hogy ő a mezőgazdasági gép tulajdonosa. A panaszos ilyen iratot azonban annak ellenére sem tudott mutatni a rendőröknek, hogy az intézkedésre a tulajdonát képező ingatlan előtt került sor.

Tekintettel arra, hogy a helyszínen bemutatott iratok alapján a panaszos testvére tűnt a mezőgazdasági gép tulajdonosának, és egy a tulajdonos nevében fellépő személy (a

tulajdonos felesége) határozottan állította, hogy a tulajdonos a gép szállításához és használatához nem járult hozzá, a Testület meggyőződése szerint a rendőrök helyesen jártak el, amikor a panaszoszt felszólították, hogy a kombájnt vigye vissza udvarába. Mivel a panaszos nem tudta igazolni, hogy a kombájn a sajátja, nem volt nyilvánvalóan megalapozatlan a rendőrség azon feltételezése, hogy a panaszos magatartásával esetleg bűncselekményt is elkövethet – ennek megakadályozása, illetve a panaszos testvére magánérdekének védelme adott körülmények között csak úgy volt biztosítható, hogy a kombájn elszállítását adott időpontban megakadályozzák. Az intézkedés az aratás azonnali megkezdését megakadályozta, arra ugyanakkor nem volt befolyással, hogy a későbbiekben a panaszos – tulajdonjogának igazolására alkalmas okmányok birtokában – a mezőgazdasági munkálatokat megkezdhesse.

Mindezek alapján a Testület úgy találta, hogy a rendőrség eljárása a panaszos tulajdonhoz való jogát nem sértette.

3) Beadványában a panaszos sérelmezte továbbá, hogy a rendőrök nem nyújtottak megfelelő tájékoztatást az intézkedés indokára nézve.

A panaszos szerint a rendőrök az ingóság kiadására vonatkozó végrehajtási intézkedés jogosult szabályozásáról nyújtottak számára tájékoztatást, amely egyáltalán nem az ügy tárgyát képező esetre vonatkozott.

Az Rtv. 20. §-ának (2) bekezdése értelmében a rendőr az intézkedés megkezdése előtt – ha az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, az intézkedés befejezésekor – köteles nevét, azonosító számát, valamint az intézkedés tényét és célját szóban közölni.

A Testület ehelyütt ismételten utal továbbá az Rtv. korábban már hivatkozott 24. §-ára, melynek (1) bekezdése szerint a rendőr köteles a feladatkörébe tartozó segítséget, illetőleg a hozzáfordulónak a tőle elvárható felvilágosítást megadni.

A Testület osztja a panaszos álláspontját, miszerint a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény ingóság kiadására vonatkozó szabályozása egyáltalában nem a szóban forgó esetre vonatkozik, ugyanakkor a rendőrkapitányság által megküldött jelentések tartalmilag cáfolták, hogy a panaszoszt ezen szabályokról tájékoztatták volna. A jelentések szerint a bemutatott – testvére tulajdonosi minőségét alátámasztó – iratok fényében a panasossal közölték, hogy amennyiben nem tudja igazolni, hogy a kombájn az övé, a járművet nem viheti el. Mivel a panaszos a rendőröknek azt is előadta, hogy véleménye szerint a sógornője által bemutatott adásvételi szerződés hamisított, a panaszoszt arról is tájékoztatták, hogy ennek megállapítását egy másik eljárás keretein belül kell kezdeményeznie. Ezen túlmenően a panaszoszt megkérték, hogy a jármű elszállításától a későbbiekben is tartózkodjon, és figyelmeztették arra, hogy cselekménye sikkasztásnak is minősülhetne. A panaszoszt és társait ezt követően panasztételi lehetőségeikről felvilágosították. A Testület álláspontja szerint a rendőrök által – állításuk szerint – nyújtott tájékoztatás, figyelembe véve, hogy a rendőrök tevékenysége jellemzően nem polgári jellegű jogvitákban való közreműködésre terjed ki, kielégítőnek tekinthető. Ugyanakkor a panaszos beadványban a tájékoztatás tartalmát a rendőri jelentésekben foglaltaktól eltérő módon jelölte meg.

A Testület megállapította, hogy lényegi ellentmondás mutatkozik a rendőrség által nyújtott tájékoztatás tartalmát illetően a panaszos és az intézkedő rendőrök előadásában. Mivel olyan bizonyíték, amely a tájékoztatás pontos tartalmának feltárására alkalmas lett volna, nem állt a Testület rendelkezésére, a Testület úgy foglalt állást, hogy a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelme nem megállapítható.

4) A panaszos beadványában említette továbbá, hogy a rendőrök nem akarták engedni telefonjának használatát.

Olyan szabályt, amely áttételesen a mobiltelefon használatára vonatkoztatható, az Rtv. 18. §-ának (1) bekezdése tartalmaz, mely kimondja, hogy a fogvatartott részére biztosítani kell azt a lehetőséget, hogy egy hozzátartozóját vagy más személyt értesítsen, feltéve, hogy ez nem veszélyezteti az intézkedés célját. Ha a fogvatartott nincs abban a helyzetben, hogy e joggal élhessen, az értesítési kötelezettség a rendőrséget terheli.

E helyzetre azonban – mivel a panaszos fogvatartásáról nem volt szó – ezen jogszabályi rendelkezés nyilvánvalóan nem vonatkoztatható. Mivel olyan egyéb jogszabály, amely megtiltaná, hogy az intézkedés alá vont személy az intézkedés foganatosítása során telefonálhasson, nincs hatályban, a Testület megítélése szerint a telefon használatának megtiltására irányuló, jogszerű felszólítást csak a panaszos magatartása, vagy az intézkedés körülményei indokolhatnak.

A rendelkezésre álló rendőrségi jelentések ilyen körülményre nem hivatkoztak, ugyanakkor az intézkedés foganatosításában résztvevő r. törzsőrmester jelentésében a panaszos előadását cáfolva egyértelműen rögzítette, hogy a panaszos számára lehetővé tették, hogy telefonáljon, és a hívást udvarából sikeresen le is bonyolította.

Mivel a panaszos és az intézkedő r. törzsőrmester előadása közötti ellentmondás egyéb bizonyíték hiányában nem volt feloldható, a Testület úgy foglalt állást, hogy a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelme nem megállapítható.

IV.

A Testület megállapította, hogy a bejelentés megalapozta a rendőrség intézkedési kötelezettségét, tehát a rendőrség jogszerűen járt el, amikor a bejelentés nyomán a helyszínen a tényállás felderítése érdekében megjelent. A kombájn elszállítása kapcsán a Testület kimondta, hogy a rendőrség intézkedése a panaszos tulajdonhoz való jogát nem sértette. Mivel a rendőrség által nyújtott tájékoztatás tartalmát illetően a panaszos és a rendőrkapitányság rendőreinek előadásában lényegi ellentmondás mutatkozott, a Testület nem tudott megnyugtatóan állást foglalni abban a kérdésben, hogy sértette-e a tájékoztatás a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát. A telefon használatával kapcsolatban pedig a Testület arra az álláspontra helyezkedett, hogy a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelme nem volt megállapítható.

Tekintettel arra, hogy a panaszos az intézkedést foganatosító rendőri szervhez való áttétel ellen előzetesen tiltakozott, a Testület az Rtv. 93. § (2) bekezdése alapján az eljárást megszüntette.

Budapest, 2013. április 10.

Dr. Juhász Imre
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Féja András
előadó testületi tag

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET